

ΑΛΣΑΒΙΑ

Η

Η ΑΙΡΕΣΙΣ ΤΩΝ ΣΑΒΑΙΩΝ

ΕΝ τῇ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ τῆς «Νέας Ζωῆς» ἐν τῇ περὶ τοῦ «Βαθυλωνίου Ἀδωνίδος» ἀρθρῷ μου, ἐγένετο μνεῖα αἰρέσεως τινος μέχρι τῆς σήμερον κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν ὑφισταμένης, γνωριζομένης δὲ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἀλσάβια». Ὡς εἶπον δὲ τότε, δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τῶν Σαβαίων Ἀράβων, ἤτοι τῶν κατοίκων τῆς πόλεως τῆς Ἀρβίας «Σαβά», ὡς ἐσφαλμένως διατείνεται ὁ σοφὸς Γάλλος Λιττρέ, διότι, ὅτι δὲν ἔχουσι οὔτοι πρὸς ἀλλήλους οὐδεμίαν σχέσιν ἀποδεικνύει ἡ μεγάλη διαφορά τῶν ριζῶν τῶν δύο ὀνομάτων, τῶν μὲν κατοίκων τῆς πόλεως «Σαβά» καλουμένων «السبؤون» (Ἀλσαβαϊγίου), τῶν δὲ ὀπαδῶν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος αἰρέσεως «الصابؤون» (Ἀλσαβαϊού) ἴσως ἐκ τοῦ ἀραβικοῦ ῥήματος «صَبَا» σάβια = μεθίστασθαι ἐκ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἄλλο θρήσκευμα), ἐνθα ἡ καταφανὴς διαφορά ἐν τῇ γραφῇ τῶν δύο λέξεων οὐδεμίαν ἐγκαταλείπει ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ἀσχέτου αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας.

Περὶ τῶν ὀπαδῶν τῆς αἰρέσεως ταύτης διάφοροι, καὶ πρὸς ἀλλήλας διαφωνοῦσαι ἐξηγήθησαν γινώμαι ὑπὸ διαφόρων Ἀράβων συγγραφέων, ὧν τινες παραδέχονται τούτους ὡς ἀστρολάτρας, ἕτεροι διατείνονται, ὅτι τὸ θρήσκευμα αὐτῶν τυγχάνει κράμα χριστιανικῶν καὶ ἀστρολατρικῶν δογμάτων, ἄλλοι, ὅτι εἶναι ὁμὰς ἀνθρώπων ἀποσκιρτησάντων ἐκ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ χριστιανισμοῦ καὶ ἐξ ἀμφοτέρων διαμορφωσάντων ἴδιον θρήσκευμα βάσιν ἔχον τὴν λατρείαν τῶν ἀγγέλων, καὶ ἄλλοι ἄλλα περὶ αὐτῶν φρονοῦσι, ἅπαντες ὁμῶς οὐχὶ ἐπὶ τῆς πραγματικότητος στηριζόμενοι, ἀλλ' ἀθεοβίους καὶ ἀστηρίκτους εἰκασίας μόνον ἐκφέροντες. Τοῦτο δέ, διότι οἱ τῆς αἰρέσεως ταύτης ὀπαδοὶ τόσον αὐστηρὰν ἔχεμυθίαν τηροῦσι περὶ τῆς πίστεως αὐτῶν, ὥστε πρὸς τελείαν ἀπόκρυψιν αὐτῆς οὐδὲ προσηλύτους ἐξώθεν θηρεύουσιν ἢ δέχονται εἰς αὐτήν. Πολλοὶ δ' αἰῶνες παρήλθον μέχρις ἔτου διαρραγῆ ὁ περικαλύπτων αὐτὴν μυστηριώδης πέπλος καὶ νὰ γνωσθῆαι βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον τὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν συγκροτεῖται.

Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι κατὰ τὸν ἐκπνεύσαντα αἰῶνα ἐφιλοτιμήθησάν τινες νὰ γράψωσι περὶ τῆς προκειμένης αἰρέσεως ἰδίως ἐκ τῶν ἐν Μεσοποταμίᾳ εὑρισκομένων Καρμηλιτῶν πατέρων, ἀλλὰ πάνθ' ὅσα ὑπ' αὐτῶν ἐγράφησαν εἶναι ἀσήμαντα καὶ μικροῦ λόγου ἄξια. Μέχρις ἔτου Δαμασκηνός τις λόγιος «Νικόλαος Σουγιούφη» καλούμενος, πρόξενος τῆς Γαλλίας ἐν Μουσούλη χρηματίσας, ὑπὸ ἀόκνου ζήλου καὶ ἐνδελχοῦς φιλομαθείας κινούμενος ἤρξατο ἐν αὐτῇ συγ-

γράφων γαλλιστὶ ἐκτενὲς καὶ ἀξιόλογον σύγγραμμα, ἕπερ συνεπλήρωσεν ἐν Βαγδάτῃ ἐξέδωκε δὲ ἐν Παρισίοις τῇ 1880 εἰς 200 περίπου σελίδας περιέχον τὸ πόρισμα, τῶν ὅσα ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ ἐκ τοῦ στόματος τινῶν ἐκ τῶν τῆς αἰρέσεως ταύτης ὀπαδῶν, προσελθόντων εἰς τὸν χριστιανισμὸν διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν εἰρημένων Καρμηλιτῶν πατέρων. Τῶν ἐν τῇ τελειοτέρῃ λοιπὸν εἰς τὸ εἶδος αὐτοῦ συγγράματι τούτῳ ἀναγνύς ἐντινι τῶν ἀραβικῶν περιοδικῶν ἀρκετὰ πλουσίαν περίληψιν μεταφέρει νῦν ταύτην ἀμείνων τοῖς ἐριτίμοις ἀναγνώσταις τῆς «Νέας Ζωῆς».

Πιστεύουσιν οἱ τῆς αἰρέσεως ταύτης ὀπαδοί, (οὗς ἐνταῦθα Σαβαίους ἀποκαλῶ ἐξελληνίζων τὸ ἀραβικὸν αὐτῶν ὄνομα «Ἀλσάβια») τὴν ὑπαρξίν ἐν τῇ γῇ δύο κόσμων, ὧν ὁ μὲν εἶναι μυστικὸς καὶ ἀόρατος καλούμενος «Μαχούνη Κόσμου», εἶναι δὲ εὐρύτερος καὶ εὐγενέστερος τοῦ κόσμου, ἐν ᾧ κατοικοῦμεν, τοιαύτην ἔχον πρὸς αὐτὸν σχέσιν, οἷαν ἔχει ἡ δεξιὰ πρὸς τὴν ἀριστεράν. Ἄπαντες δὲ οἱ κάτοικοι αὐτοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ Σαβαϊκὸν δόγμα, καίτοι δὲ τυγχάνουσιν ἀνθρωποι, ὡς ἡμεῖς, ἐν τούτοις εἶναι ἀναμάρτητοι, διὸ καὶ μετὰ θάνατον μεταβαίνουσιν εἰς τὸν κόσμον τῶν φώτων «Οὐλαμι Δονηούρου», ὅστις εἶναι ὁ τόπος τῆς χλιδῆς, χωρὶς νὰ διέλθωσι διὰ τινος κολάσεως. Ὁ δὲ ἕτερος εἶναι ὁ ὄρατος κόσμος, ἐν ᾧ κατοικοῦμεν, ὁ καλούμενος «Ὀρδου Τεούηλ», ἤτοι ἡ ἀγορασθεῖσα γῆ, καίτοι δὲ ταπεινότερον τοῦ πρώτου.

Δι' ἐκάτερον δὲ τῶν δύο τούτων κόσμων ὑπάρχει ἴδιος Ἀδάμ, καὶ ὁ μὲν τοῦ μυστικοῦ κόσμου ὀνομάζεται «Ἀδάμ Κάσια», ἤτοι ὁ ἀόρατος Ἀδάμ, οὗτινος ἡ γυνὴ καλεῖται «Κανσά», ἤτοι ἡ πάγκαλος. Ὁ δὲ ἕτερος, ὁ γενάρχης ἡμῶν καλεῖται «Ἀδάμ Γεαούρου Καμμούρου», ἤτοι Ἀδάμ ὁ πρῶτος ἀνθρώπος, τούτου δὲ ἡ γυνὴ καλεῖται «Εὐζ».

Ἐκάτερος ἐκ τῶν δύο τούτων Ἀδάμ εἶχε μίαν κόρην. Ὁ «Ἡϊαλ Ζιδοῦ» λοιπὸν συναγαγὼν ἀμφοτέρους ἐν τῇ ὄρατῳ κόσμῳ συνέξευξεν ἐκάτερον μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἑτέρου, εἶτα ἐπανήγαγε τὸν ἀόρατον Ἀδάμ εἰς τὸν μυστικὸν κόσμον, ἔπου ἦν πρότερον. Διατείνονται δὲ οἱ Σαβαῖοι, ὡς τυγχάνει διατετυπωμένον ἐν τισι τῶν βίβλων αὐτῶν, ὅτι εἶναι ἀπόγονοι τοῦ ἀοράτου Ἀδάμ ἐκ τῆς θυγατρὸς τοῦ ὄρατου πλὴν οἱ σοφοὶ αὐτῶν δὲν συμμερίζονται τὴν γνώμην ταύτην θεωροῦντες ἀδύνατον τὴν ἐκ τοῦ μυστικοῦ εἰς τὸν ὄρατον κόσμον ἐξοδόν. Καίτοι δὲ τὸ ζήτημα τοῦτο παραμένει ἀλυτον, οἱ Σαβαῖοι ὑποχωροῦντες εἰς τοὺς σοφοὺς αὐτῶν ἀσπάζονται τὴν γνώμην αὐτῶν παραδεχόμενοι καὶ οὗτοι ὅτι εἶναι ἀπόγονοι τοῦ ὄρατου Ἀδάμ.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπωνυμίαν αὐτῶν «Ἀλσάβια» δισχυρίζονται, ὅτι ἐκλήθησαν οὕτως ὑπὸ τῶν γειτόνων αὐτῶν Χριστιανῶν καὶ Μωαμεθανῶν, αὐτοὶ ὁμῶς μὴ ἀναγνωρίζοντες τὸ ὄνομα τοῦτο αὐτοκαλοῦνται «Ἀλμανδάια», ἤτοι οἱ ἀρχαῖοι.

Παραδέχονται δὲ, ὡς προφήτην καὶ νομοθέτην τῆς θρησκείας αὐτῶν τὸν «Ἰάβια», ἤτοι Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, ὃν θεωροῦσιν ἀνώτερον τοῦ Ἰησοῦ πιστεύοντες, ὡς ὑπὲρ φύσιν γενομένην τὴν γέννησιν

αυτοῦ. Ὑπάρχουσι δὲ παρ' αὐτοῖς διάφοροι ἱεραὶ βίβλοι, ὧν τινες παραδέχονται ὡς καταβάσας ἐκ τοῦ κόσμου τῶν φώτων. Ἡ δὲ ἱερωτέρα βίβλος αὐτῶν καλεῖται « Darochad Ἰάηια », ἣτοι οἱ λόγοι τοῦ Ἰωάννου περιέχει δ' αὐτὴ τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν τοῦ Ἰωάννου, θρησκευτικὰς τινὰς διατάξεις περὶ τοῦ βαπτίσματος, ὡς καὶ τινὰς διδαχτικούς λόγους περὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μελλούσης μακαριότητος.

Πιστεύουσι δέ, ὅτι πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰωάννου εἶχον ἐκλείψει οἱ Σαβαῖοι ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, διότι εἶχον ἀποθάνει πάντες οἱ ἐπίσκοποι καὶ ἱερεῖς αὐτῶν, καὶ εἶχον μείνει τοιουτοτρόπως ἀνευ ὁδηγοῦ, πρᾶγμα ὑπερ συντελέσειεν, εἰς τὸ νὰ συμμιχθῶσι καὶ ἀφομοιωθῶσι πρὸς τινὰς Ἰουδαϊκὰς αἱρέσεις ἐκ τῶν μὴ παραδεχομένων τὴν περιτομήν. Ἐκτοτε λοιπὸν διεκόπη ἢ προσέλευσις εἰς τὸν κόσμον τῶν φώτων, ὅστις εἶναι ὁ τόπος τῆς χλυδῆς· τούτου δὲ ἕνεκα οἱ πολῖται αὐτοῦ προσεκαλύσαντο πρὸς τὸν « Μουροδδάρουτου »· οὗτος δὲ προσκαλεσάμενος πάραυτα τὸν « Μανδοαί », ἕνα τῶν τριακοσίων καὶ ἐξήκοντα οὐρανίων προσώπων διέταξεν αὐτόν, ὅπως ἐπανορθώσῃ τούτου τὸ κακόν. Ὁ δὲ λαβὼν ἀγγεῖον πλήρες ὕδατος ἀπήγγειλεν ἐπ' αὐτοῦ μυστικὰς τινὰς λέξεις, εἶτα παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τινὰ τῶν ἀγγέλων διατάξας αὐτόν ὅπως κομίσας τούτο πρὸς τὴν « Ἰνοχόϊ », τὴν μητέρα τοῦ Ἰωάννου μετέλθῃ λεπτόν τι τέχνασμα, ἵνα πλῆξ ἐξ αὐτοῦ χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τί ἐμπεριέχει. Ὁ δὲ ἀγγεῖλος ἐκτελῶν τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν, κομίσας τὸ ἀγγεῖον παρέθηκεν αὐτὸ ἔμπροσθεν αὐτῆς. Ἐκεῖνὴ δὲ διψήσασα καὶ εὐρούσα ἐγγὺς αὐτῆς τὸ ἀγγεῖον ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ ὕδωρ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, καὶ πιούσα ἐξ αὐτοῦ συνέλαβε πάραυτα. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ εἰς ἐκ τῶν Ἰουδαίων εἶδε κατ' ὄναρ, ὅτι ἡ « Ἰνοχόϊ » συνέλαβε, καὶ ὅτι τὸ μέλλον γεννηθῆναι ἐξ αὐτῆς παιδίον προῦρισται νὰ ἄρξῃ παντὸς τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, εἰς αὐτὸν δὲ μέλλουσι νὰ ὑπακούσωσιν οἱ Ἰουδαῖοι, οὓς θέλει βαπτίζειν ποιῶν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ὕδατος « Ἀλμικμὴόια », ὑπερ μεταδίδει εἰς πόσιν ὁ Σαβαῖος ἱερεὺς εἰς ἕκαστον βαπτιζόμενον. Τῇ δὲ πρωτῇ ἐλθὼν ὁ Ἰουδαῖος διηγήσατο τὸ ὄνειρον αὐτοῦ εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἔθνους αὐτοῦ « Ἐλεάζαρ »· οὗτος δὲ ζητήσας καὶ συναντήσας τὸν σύζυγον τῆς « Ἰνοχόϊ » « Ἀβουσάδα » ἐπληροφόρησεν αὐτὸν περὶ τῆς συλλήψεως τῆς συζύγου αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἠρνήσατο τούτου λέγων· « Πῶς τοῦτο ἔσται, οὕτως τῆς συζύγου μου γραδὸς πραβεδηκίως τῇ ἡλικίᾳ, οὐδέποτε δὲ συλλαβούσης, ἀφ' ὅτου συνήλθομεν ἐπὶ τὸ αὐτό; » Τότε ὁ Ἐλεάζαρ συγκαλέσας τοὺς προκρίτους τῶν Ἰουδαίων ἀνεκοίνωσεν αὐτοῖς τὸ γεγονός· οὗτοι δὲ τὴν τοῦ ὁνείρου διήγησιν λαβόντες παρέδωκαν εἰς ἐξηγητὴν τινὰ ὁνείρων, πεφημισμένον ἐπὶ ὄξυνοῶ καὶ ἀπταιστώ ἐρμηνεῖα, ἰδόντες δέ, ὅτι ἡ ἐξηγησις τούτου συνεφώνει πρὸς τὴν ὑπ' αὐτῶν διαγνωσθεῖσαν, ἀπεφάσισαν ὅπως ἀναμείνωσι τὸν τοκετὸν τῆς « Ἰνοχόϊ » ἵνα φωνεύσωσι τὸ βρέφος αὐτῆς ἄμχ τῇ γεννήσει αὐτοῦ. Νυκτὸς δὲ γενομένης ἦλθεν ὁ « Ἀβουσάδα », ὅπως συνομιλήσῃ μετὰ τοῦ « Ἐλεάζαρ », περὶ τῆς ὑποθέσεως. Εἰσερχόμενος δ' αὐτοῦ παρετήρησεν ἐκπληκτος ὁ « Ἐλεάζαρ », ὅτι συνωδύετο ὑπὸ τεσσάρων φωτοβόλων λαμπάδων,

δύο ἔμπροσθεν καὶ δύο ὀπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἐρωτᾷ αὐτὸν πόθεν σοι αἱ περικυκλούσαι σε τέσσαρες αὐταὶ λαμπάδες; Ὁ δὲ ἀγνωτῶ ἀπεκρίθη, διότι διὰ πρώτην ταύτην φοράν βλέπω τούτου καὶ ἀπορῶ πόθεν μοι τὰ φῶτα ταῦτα. Ἐξηκολούθουν δὲ συνοδεύουσαι αὐτὸν αἱ λαμπάδες αὐταὶ καθ' ὄλον τὸ διάστημα τῶν ἐννέα μηνῶν τῆς ἐγκυμοσύνης τῆς συζύγου αὐτοῦ.

Ἡ δὲ κυφορία τῆς « Ἰνοχόϊ » διήρκεσεν ἐννέα μῆνας, ἐννέα ἡμέρας, ἐννέα ὥρας καὶ ἐννέα λεπτά (τὸ αὐτὸ πιστεύουσι καὶ περὶ τῆς κυφορίας τῆς μητρὸς τοῦ Ἰησοῦ Μαριάμ, διατεινόμενοι, ὅτι ὁ Θεὸς θελήσας νὰ διακρίνῃ τὴν σύλληψιν τοῦ τε Ἰωάννου καὶ τοῦ Ἰησοῦ τῆς τῶν λοιπῶν κοινῶν ἀνθρώπων παρέτεινε αὐτὴν πέραν τοῦ συνήθους ὄριου). Ὅτε δὲ ἐπῆλθον αἱ ὁδοὶ τοῦ τοκετοῦ αὐτῆς συνήχθησαν περὶ αὐτὴν αἱ γυναῖκες τῶν Ἰουδαίων ἔχουσαι μυστικὴν παρὰ τῶν ἀρχόντων διαταγὴν, ὅπως θανατώσωσι τὸ βρέφος ἅμα τῇ ἐμφανίσει αὐτοῦ. Τούτου ἕμως δὲν κατωρθώθη αὐταῖς, καθ' ὅτι ὁ « Ζαληρὴλ » ὁ ἐφορεύων τῶν γεννωμένων βρεφῶν, ὅστις ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐμβρύου ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω κατὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ, λαθὼν τὸ παιδίον ἐξήγαγεν αὐτὸ ἐκ τοῦ στόματος τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀγγέλων, οἵτινες μετέστησαν αὐτὸν εἰς τὸν κόσμον τῶν φώτων, ἐνθα εὐρίσκεται δένδρον καλούμενον « Μαηζιόν », ὑπερ ἔφερεν ἐπὶ τῶν κλάδων αὐτοῦ ἀπείρους μαστοὺς πλήρεις γάλακτος, ἐξ ὧν τρέφονται, ὅσα ἐκ τῶν βρεφῶν τῶν Σαβαίων ἀποθνήσκουσι μετὰ τὸ βάπτισμα πρὶν ἢ συμπληρώσωσι τὸν χρόνον τῆς γαλακτοτροφίας. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐν τῇ παραδείσῳ ἐτράφη τὸ παιδίον, ὑπερ ἦν ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκεῖ ἐβαπτίσθη εἰς τὸ ὄνομα τοῦ « Ἰάηια », τοῦ « Μουροδδάρουτου », καὶ τοῦ « Μανδοαί », ὧν ὁ τελευταῖος τυγχάνει ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὁ θροῦσας τὰς μυστηριώδεις λέξεις ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ὑπερ πιούσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ συνέλαβεν ὡς προειρηται. Τούτου ἕνεκα ὁ Ἰωάννης, ὡς διατεινόνται, ἐβάπτισεν εἰς τὸ ὄνομα τῶν τριῶν εἰρημένων προσώπων.

Ὅτε δὲ ἐπέστη ὁ καιρὸς τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ εἰς τὸν κάτω κόσμον πρὸς συγκρότησιν τῆς Σαβαϊκῆς νομοθεσίας, ἀπήγγειλεν ἐπ' αὐτοῦ οἱ πολῖται τοῦ εὐδαίμενος κόσμου λόγους μυστικούς, δι' ὧν καθίστατο ἀνεπηρεάστος ὑπὸ τοῦ πυρός, τοῦ ὕδατος, τῶν ὕπλων καὶ παντὸς εἶδους βλάβης. Ἐδίδαξαν δ' αὐτῷ λόγους ἐτέροους, οὓς προφέρων ἐμελλε νὰ ἐπιτυγχάνῃ παντὸς ὅ, τι ἐπεθύμει. Εἶτα παραδόντες αὐτὸν εἰς χεῖρας ἐνὸς τῶν τριακοσίων καὶ ἐξήκοντα, καλουμένου « Ἀνοχὴ Ὁθ-ρου » ἐνετειλάντο αὐτῷ, ὅπως συνοδεύσῃ αὐτὸν εἰς τὸν κάτω κόσμον.

Πάραυτα δὲ αὐτὸς τε καὶ ὁ Ἰωάννης ἐπιβάντες χρυσοῦ πλοίου κατῆλθον εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν κατευθυνόμενοι εἰς Ἱεροσόλυμα!!, ἐνθα κατῴκει ἡ τοῦ Ἰωάννου οἰκογένεια. Πιστεύουσι δὲ οἱ Σαβαῖοι, ὅτι ὁ Εὐφράτης ἐξηκολούθει τὸν ροῦν αὐτοῦ μέχρι τῶν Ἱεροσολύμων, πηγάζων κἄτωθεν τοῦ θρόνου τοῦ « Ἀουαθάρ » τοῦ κυρίου τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως, οὕτινος ὁ θρόνος κεῖται ὑπὸ τὸν πολικὸν ἀστέρα.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ Ἰωάννης ἐπλεε τὸν Εὐφράτην εἶδεν ἐπὶ τῆς ἐτέρας τῶν ὀχθῶν αὐτοῦ τὴν ὑπηρετρίαν τῆς οἰκο-

γενείας αὐτοῦ, ἣτις παρατηροῦσα αὐτὸν ἐπισταμένως ἀνεγνώρισε αὐτὸν ἰδοῦσα ἐν αὐτῷ τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Γινούς δὲ ὁ Ἰωάννης τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς εἶπε πρὸς αὐτήν: δεῦρο εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐρευνήσον περὶ οἰκογενείας ἀπολεσάσης τὸ βρέφος αὐτῆς. Ἡ δὲ παιδικὴ δρᾶμοῦσα εὐθέως ἀνήγγειλε τὰ γενόμενα εἰς τὴν κυρίαν αὐτῆς εἰπούσα, ὅτι εἶδε παιδίον ὠραιότερον τῆς πλησιφαοῦς σελήνης· ἐπανελάβε δὲ τοὺς λόγους αὐτοῦ περιγράψασα τὰς ὑπ' αὐτῆς παρατηρηθείσας ἐν τοῖς χαρακτηριστικοῖς αὐτοῦ ὁμοιότητάς πρὸς τοὺς κυρίους αὐτῆς. Ἡ δὲ ἀφήγγισε αὐτῇ τῆς παιδίσκης ἡδέως ἀκουσθεῖσα ὑπὸ τῆς «Ἰουσιότι» ἐνέπληξε τὴν καρδίαν αὐτῆς ἐκπλήξεως καὶ χαρᾶς. Ὅθεν ἐγερωθεῖσα αὕτη παραχρῆμα ἔδραμε μετὰ σπουδῆς πρὸς συνάντησιν τοῦ Ἰωάννου λησμονήσασα καὶ νὰ καλυφθῆ συμφώνως πρὸς τὴν κρατοῦσαν τότε συνήθειαν. Ὁ δὲ σύζυγος αὐτῆς ἰδὼν αὐτὴν οὕτως ἐξερχομένην ὠργίσθη σφόδρα, καὶ διενόηθη νὰ διαζευχῆ αὐτήν. Ἀλλ' ἰδὼν χάρτην πεσόντα ἔμπροσθεν αὐτοῦ, λαβὼν αὐτὸν ἀπὸ χειρᾶς ἀνέγνω ἐν αὐτῷ: «Πρόσεχε μὴ ποιήσης κακὸν τῇ συζύγῳ σου, ἀλλ' ἀκολούθει αὐτῇ, διότι πορεύεται εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰωάννου»· καὶ τότε ἐγερωθεῖς ἠκολούθησεν αὐτήν. Ἐκείνη δὲ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον αὐτῆς, ἕως ἔτου ἰδοῦσα τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐν τῷ πλοίῳ ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ καὶ ἐνγγαλιστάτο αὐτόν, ὃ δὲ κατεφίλησε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς.

(ἀκολουθεῖ).

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης
ΗΛΙΑΣ ΔΙΠ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΑΝΔΡΑΓΑΘΗΜΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Τὸ ἄκουσμα λοιπὸν τῆς ἀφίξεως ἐμπόρου Ἰουδαίου εἰς τὸ χωρίον δὲν ἤχησε καλῶς εἰς τὰ ὦτα ἡμῶν καὶ πάραυτα σατανικὴ ἰδέα εἰς πάντων ταυτοχρόνως τὰς φρένας εἰσήλασεν. Ἡ τόλμη τοῦ Ἰουδαίου τούτου ἐθεωρήθη ὑπέρβασις τῶν εἰθισμένων, καταπάτησις τῶν ὁρίων τῶν διαγεγραμμένων, ἀθέτησις ὁλοῦν τῶν συμπεφωνημένων καὶ ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῆ αὐστηρῶς, ἔπρεπε τὸ θράσος αὐτοῦ ἀμειλίχως νὰ παταχθῆ ἵνα μὴ συμβῆ ἐν τῷ μέλλοντι παράβασις τις παρομοία. Ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον. Ἐν τῇ γε-

νικῇ συσκέψει τῇ συγκροτηθείσῃ παραχρῆμα ἀπεφασίσθη παμψηφεί ἡ τιμωρία. Καὶ τίς ἐτόλμα νὰ ἀντεῖπῃ; Ὁ πρεσβύτερος, ὅστις δὲν ἦτο ὁ ὑποφαινόμενος, ἦτο ὁ μᾶλλον τοὺς ἄλλους ἐξορμῶν καὶ παροτρύνων εἰς τὸ κακόν, τὸ ὅποσον ἐθεωρεῖτο ἱερά, θρησκευτικὴ καὶ πατριωτικὴ, ἂν θέλετε, πράξις. Μήπως ὁ πατριωτισμὸς δὲν μετρεῖται πολλάκις μετὰ τοιοῦτου εἶδους κατορθώματα; Ἐκτὸς τούτου τὸ περιβάλλον, αἱ χρονολογ. καὶ συνθηκαί, αἱ παραδόσεις, ἡ κληρονομικὴ ἀκίμη προδιάθεσις, πάντα ταῦτα ὤθουν ἡμᾶς ἵνα ἀνδραγαθήσωμεν.

Ἄλλοτε οἱ βιολογοῦντες διηροῦντο εἰς δύο ἀντίπαλα στρατόπεδα, ὧν τὸ μὲν παρεδεχετο τὸν ἀνθρωπὸν ἅμα γεννώμενον ὡς ἀδιάφορον τι ὄν, ἔπερ διὰ τῆς ἀγωγῆς, διὰ τῆς μορφώσεως, διὰ τοῦ παραδείγματος καθίστατο χρηστὸς καὶ ἐνάρετος πολίτης, τὸ δὲ ἐφρόνει ὅτι φύσει ὁ ἀνθρωπὸς ῥέπει πρὸς τὸ κακόν καὶ ὅτι τὴν ροπὴν αὐτοῦ δύναται νὰ ἀναχαίτῃ, χωρὶς νὰ ἀρῆ καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ ἠθικὴ διαπαιδαγωγίσις. Σήμερον ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα τῆς κληρονομικότητος ἣτις ἐν τῇ μικρᾷ ἡλικίᾳ εἶναι ἰσχυροτέρα ὡς πρὸς τὸ εὐκολώτερον νὰ πραγματοποιηθῆ. Εἶναι δὲ τοῦτο τὸ κακόν. Διὰ τοῦτο ὁ μικρὸς συνήθως ἔνεκα τῆς πρὸς τὸ κινεῖσθαι καὶ δρᾶν ὀργῶσης αὐτοῦ φύσεως ἀρέσκειται νὰ θραύῃ τὰ ἀντικείμενα, νὰ ρίπτει αὐτὰ χαμαί, νὰ ἐρεθίζῃ τὰ ζῷα, νὰ βρῆσιν αὐτὰ καὶ ἐν γένει νὰ ζητῆ νὰ τυραννῆ καὶ νὰ δεσπόζῃ τῶν περὶ αὐτόν. Δὲν ἔχει συναίσθησιν τοῦ οἴκτου, οὐδὲ συμπάθειαν πρὸς τὸ ἀλλότριον ἄλγος· διὰ τοῦτο ἡ κακοποιὰ αὐτοῦ τάσις εἶναι ἀρκούντως σημαντικὴ καὶ ἐκδηλοῦται ἐναργῶς εἰς πολλαπλᾶς περιστάσεις.

Ἐπόμενον λοιπὸν ἦτο ἵνα καὶ ἡμεῖς, μολοντοὶ εἶχομεν ἐξέλθῃ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, διδασκόμενοι ἐκ τοῦ περιβάλλοντος καὶ κληρονομήσαντες ἴσως καὶ τινα πλεονεκτήματα σκιρτήσωμεν ἐκ χαρᾶς συλλαμβάνοντες σχέδια ἐλάχιστον φιλανθρωπικὰ διὰ τὸν πλησίον. Διότι τὰ φιλανθρωπικὰ αἰσθήματα δι' ἡμᾶς ἦσαν θεωρεῖται ἀκατάληπτοι καὶ ἠδύναντο νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰς σκιάς τῶν τεθνεώτων, αἱ ὁποῖαι ἐτρέποντο εἰς ἄτακτον φυγὴν πρὸ τῆς πανοπτίας ἡμῶν τῶν νεανίσκων.

Συλλαμβάνονται λοιπὸν διάφορα στρατιωτικὰ ἐπινοήματα καὶ καταστράνονται ἐκ τοῦ προχείρου σχέδια καὶ ἐπὶ τέλους ἐγκρίνεται ἐν ἑξ ὄλων τούτων.

Κατὰ τοῦτο ὠφείλομεν πάντες πλὴν ἑνὸς φύλακος, τοῦ μικροτέρου, νὰ λάθωμεν μέρος εἰς τὴν ἐπίθεσιν, ἣν θὰ ἐπεχειροῦμεν ἐνεδρεύοντες ὀλίγα μέτρα μακρὰν τῆς πατρικῆς ἐστίας. Ὅτε δὲ ὁ εἰρημὸς ἔμπορος ἔμελλε νὰ παρέλθῃ τὸ ὠρισμένον μέρος, ἀπεφασίσθη νὰ ἐπιβληθῆ αὐτῷ τότε ἡ ποινὴ τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πατρικὴ οἰκία ἀπέειχε τῆς ἐγγυτέρας συνοικίας τοῦ χωρίου πλέον ἢ 200 μέτρα δὲν εἶχομεν φόβον νὰ ἐνονηθῶμεν. Ἄλλως τε τὸ πρᾶγμα διευθετεῖτο μετὰ πάσης προφυλάξεως καὶ τοιαύτης στρατηγικῆς δεξιότητος ὥστε οὔτε κίνδυνος ὑπῆρχε νὰ